

راهنمای مطالعاتی

دانشجویان

(Study guide)

عنوان درس: روش تحقیق

گروه: کارشناسی ارشد فیزیوتراپی

تاریخ: ۸۷/۱۱/۲۵

- عنوان درس: روش تحقیق تعداد واحد: ۲

- هماهنگ کننده: دفتر توسعه آموزش

- گروه مدرسین: اساتید دانشکده بهداشت

- پیش نیاز: ندارد

- اهمیت این درس را در یک پاراگراف توضیح دهید:

- آشنا شدن دانشجویان با اهمیت و نحوه نگارش طرح تحقیقاتی که به صورت عملی در درس پروژه و پایان نامه از آن استفاده خواهند کرد.

اهداف کلی و میانی :

هدف کلی از ارائه این درس آشنایی دانشجویان و افزایش آگاهی ایشان نسبت به مفاهیم ذیل می باشد .

- ۱) کلیات روش تحقیق - انتخاب موضوع - عنوان نویسی و بیان مسئله
- ۲) تعیین اهداف - سئوالات - فرضیات و متغیرها
- ۳) بررسی متون
- ۴) ابزار گرد آوری اطلاعات
- ۵) جمعیت - نمونه و نمونه گیری
- ۶) روشهای مطالعه توصیفی و غربالگری
- ۷) روشهای مطالعه تحلیلی
- ۸) روشهای پردازش اطلاعات
- ۹) تحلیل و تفسیر اطلاعات
- ۱۰) بودجه نویسی و زمان بندی
- ۱۱) اخلاق در پژوهش و روشهای نوشتن گزارش نهایی

اهداف اختصاصی :

➤ کلیات روش تحقیق - انتخاب موضوع - عنوان نویسی - بیان مسئله
دانشجو باید بتواند:

- تحقیق را تعریف کند و بشناسد .
- منابع یافتن موضوع تحقیقاتی را بشناسد و در عمل اجرا کند .
- طریقه نوشتن عنوان یک طرح تحقیقاتی را بشناسد و بیان کند و با یک مثال عملی عنوان مناسبی را بنویسد .
- چگونگی نوشتن و هدف از نوشتن بیان مسئله را بشناسد و بیان کند و بیان مسئله مناسبی برای عنوان انتخابی خود بنویسد .

➤ تعیین اهداف - سئوالات - فرضیات و متغیرها

دانشجو باید بتواند :

- دلایل نوشتن اهداف را برای طرح پژوهشی خود بیان کند .
- اختلاف مابین هدف کلی - اهداف ویژه - هدف کاربردی و نهایی را تشریح کند .
- ویژگیهای نگارش صحیح اهداف پژوهشی - سئوالات پژوهشی و فرضیات را تشریح نماید .
- انواع متغیرها را از لحاظ ماهیت - نقش متغیرها در مطالعات و تعریف متغیر را تشریح نماید .
- راههای کنترل (حذف) متغیر مخدوش کننده را تشریح نماید .
- اهداف - سئوالات پژوهش - فرضیات و متغیرهای طرح پژوهشی خود را به شکلی مناسب تهیه کند .

➤ بررسی متون

دانشجو باید بتواند:

- هدف از انجام بررسی متون را تشریح نماید .
- تفاوت Excerpta Medica , Index Medicus را تشریح نماید .
- Mesh و نحوه استفاده از آن را بشناسد .
- با اصطلاحات موجود در مش جهت استفاده از آن آشنایی پیدا کنید .
- با مراجعه به مش بتواند لغات کلیدی مورد نظر خود را شناسایی کند .
- با روشهای جستجوی الکترونیک از طریق جستجوگرهای اینترنت آشنا شود .
- طریقه جستجوی مقالات از طریق سایت دانشگاه علوم پزشکی را بشناسد .

➤ ابزار گرد آوری اطلاعات

- انواع روشهای جمع آوری اطلاعات (اسناد و مدارک موجود - مشاهده - مصاحبه - پرسشنامه - آزمون) را بشناسد و تشریح نماید .
- تفاوت بین روشهای جمع آوری اطلاعات و مورد استفاده و فواید و معایب هر روش را بشناسد و تشریح نماید .
- در یک مثال عملی بتواند برای متغیرهای خود مناسب ترین روش جمع آوری اطلاعات را شناسایی کند .
- طریقه ساخت پرسشنامه را بشناسد و تشریح نماید .
- پرسشنامه مناسبی برای طرح پژوهشی خود تهیه کند .
- با مفاهیم روایی و پایایی آشنا شود و تشریح نماید .

➤ جمعیت - نمونه - نمونه گیری

دانشجو باید بتواند :

- با مفاهیم اولیه در نمونه گیری (جمعیت مرجع - جمعیت هدف - جمعیت آزمایشی-چارچوب نمونه گیری) را بشناسد و تشریح نماید .
- هدف از انجام نمونه گیری در یک طرح تحقیقاتی آشنا شود و تشریح نماید .
- با انواع روشهای نمونه گیری (احتمالی و غیر احتمالی) آشنا شود .
- مزایا و معایب هر کدام را بشناسد و تشریح نماید .
- با انواع روشهای محاسباتی حجم نمونه آشنا شود .
- روش نمونه گیری مناسب طرح پژوهشی خود را انتخاب کند .

➤ روشهای مطالعه توصیفی و غربالگری

دانشجو باید بتواند :

- با انواع مطالعات توصیفی (مقطعی - Case-report , Case-series همبستگی و غربالگری) آشنا شود .
- مزایا و معایب انواع مطالعات فوق را بشناسد و بیان کند .
- در یک مثال عملی بتواند نوع مطالعه را مشخص نماید .

➤ روشهای مطالعه تحلیلی

دانشجو باید بتواند :

- با انواع مطالعات تحلیلی مشاهده ای (مقطعی - مورد شاهدهی - همگروهی) آشنا شود و مزایا و معایب آنها را بشناسد و بیان کند .
- با نحوه طراحی مطالعات تحلیلی مشاهده ای آشنا شود و بیان کند .
- با انواع مطالعات مداخله ای (تجربی - شبه تجربی - انواع کارآزمایی های بالینی) آشنا شود .
- با نحوه طراحی مطالعات مداخله ای و چگونگی انجام انواع تخصیص تصادفی آشنا شود و بیان کند .
- نوع مطالعه طرح پژوهشی خود را تعیین کند و آنرا طراحی نماید.

➤ روشهای پردازش و تحلیل و تفسیر اطلاعات

دانشجو باید بتواند:

روشهای پردازش و تفسیر اطلاعات

- پردازش توصیفی داده ها را بشناسد.
- انواع نمودارها بر حسب نوع متغیرها را بشناسد .
- نحوه تفسیر انواع تحلیل های آماری رایج بشناسد و بیان کند .
- انواع خطاها در تحقیق را بشناسد و راههای کنترل آن را بیان کند .
- نحوه رسم جداول توخالی را بشناسد و رسم کند .
- برای طرح پژوهشی خود جداول توخالی رسم کند ، نمودار مناسب راشناسایی کند و نوع تست آماری مناسب را بیان کند .

➤ بودجه نویسی و زمان بندی

دانشجو باید بتواند :

- چگونگی تکمیل جدول گانت را بشناسد و تشریح کند .
- چگونگی تکمیل جداول بودجه را بشناسد و تشریح کند .
- برای طرح پژوهشی خود جدول گانت و جداول بودجه را تکمیل کند .

➤ اخلاق در پژوهش و روشهای نوشتن گزارش نهایی

دانشجو باید بتواند :

- با مفهوم اخلاق در پژوهش آشنا شود و تشریح نماید .
- با قانون هلسینگی آشنا شود و تشریح نماید.
- انواع مطالعات پژوهشی را بشناسد و تشریح نماید.
- نحوه نوشتن گزارش نهایی و زمان ارائه گزارش کار را بشناسد و تشریح نماید.

اشتباهات رایج دانشجویان در این درس عبارتند از:

- ۱- عدم دقت برخی دانشجویان در برقراری ارتباط قسمتهای مختلف پروپوزال با هم
- ۲- عدم رعایت نکات اساسی در رعایت نگارش اهداف و فرضیات و تطبیق آن بر اساس نوع مطالعه
- ۳- ناتوانی برخی دانشجویان در نگارش روش کار- اعم از بی دقتی در انتخاب روش نمونه گیری مناسب- روش جمع آوری اطلاعات و ..

نکات کلیدی در یادگیری بهتر این درس عبارتند از:

- ۱- حضور دائمی سر کلاس و انجام کار گروهی
- ۲- مطالعه مطالب ارائه شده در هر جلسه و انجام تمرینات و تکالیفی که استاد برای هر مبحث مشخص می کند.
- ۳- توجه به نکات و اشتباهی که استاد به دانشجویان در رابطه با هر مطلب یادآوری می کند.